ECLI:LV:ZRT:2018:0913.C16034518.2.S

Lietas Nr.C16034518
Lietvedības Nr. C 0704-18/35

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Jēkabpilī, 2018.gada 13.septembrī

Zemgales rajona tiesa:
Tiesnesis V.Trušels
ar sekretāri /pers. C/
piedaloties prasītāja pārstāvim M.Čerpinskim,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu biedrība „Latvijas transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" prasībā pret /pers. E/ par zaudējumu piedziņu, un

Aprakstošā daļa

2018.gada 24.janvārī tiesā saņemts biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", pilnvarotā pārstāvja AAS "Baltic Insurance Company" (turpmāk prasītājs) prasības pieteikums pret /pers. E/ (turpmāk tekstā - atbildētājs) par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā prasītājs norādīja, ka 2014.gada 11.maijā, plkst. 17:40, Jēkabpilī, Palejas un K.Skaubīša ielu krustojumā, atbildētājs - /pers. E/ vadīja transportlīdzekli Ford Escort, Valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, nedeva ceļu transportlīdzeklim AUDI A6 Avant, Valsts reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, kurš brauca pa galveno ceļu, pēc ceļu satiksmes negadījuma atstāja notikuma vietu pārkāpjot noteikto kārtību. Atbildētāja vadītajam transportlīdzeklim Ford Escort, Valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/ nebija veikta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, kā arī noteiktajā terminā nav veikta valsts tehniskā apskate. Transportlīdzeklis nav reģistrēts noteiktajā kārtībā un zīmes neatbilst attiecīgā transportlīdzekļa reģistrācijas dokumentiem.

Ņemot vērā to, ka uz CSNg brīdi atbildētāja vadītajam transportlīdzeklim Ford Escort, Valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/ nebija veikta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana un saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta 1. daļas 1. punktu, Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Pamatojoties uz AAS"BTA" apdrošināšanas *atlīdzības* pieprasījumu un izskatot atlīdzību lietu par ceju satiksmes negadījumā bojātajam transportlīdzeklim AUDI A6 Avant, Valsts reģ.Nr./reģistrācijas numurs/ apmaksātajiem remonta izdevumiem, Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs 2014.gada 26. jūnijā pieņēma lēmumu par izmaksu Nr. 0488/T-210/2014R atlīdzināt AAS"BTA" izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību EUR 2354.00 (divi tūkstoši trīs simti piecdesmit četri euro 00 centi) apmērā un EUR 42.35(četrdesmit divi euro 35 centi) apmērā par transportlīdzekļa AUDI A6 Avant, Valsts reģ.Nr./reģistrācijas numurs/ evakuācijas izdevumiem, kurus AAS"BTA" izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību cietušā transportlīdzekļa īpašniekam, saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma nosacījumiem un 2012.gada 28.septembra vienošanos "Par savstarpējo regresu prasību noregulēšanas kārtību", un saskaņā ar ADM maksas aprēķinu atlīdzību lietā Nr. T-210/2014R maksu par atlīdzības lietas administrēšanu EUR 427.25(četri simti divdesmit septiņi euro 25 centi) apmērā, kopā atlīdzinot AAS"BTA" zaudējumu summu EUR 2823.60(divi tūkstoši astoņi simti divdesmit trīs euro 60 centi) apmērā.

LTAB pārskaitīja naudas summu EUR 2823.60(divi tūkstoši astoņi simti divdesmit trīs euro 60 centi) apmērā AAS" BTA" pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 26.p., 31.panta 9.daļa, 44.panta 2.daļas 2.punkts, 51.panta l.daļas l.punkts, 2005.gada 28.februāra līgums Nr.TAB/SAD-1" Par savstarpējo sadarbību atlīdzību lietu administrēšanā".

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta 2.daļas 1.punkta Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku vai - transportlīdzekļa līzinga gadījumā- līzinga ņēmēju, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai pret šā transportlīdzekļa tiesīgo lietotāju.

2009. gada 15. decembrī starp Biedrību "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (turpmāk Birojs) un AAS ''BTA" un citām Apdrošināšanas AS noslēgts Līgums par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā, (turpmāk tekstā Regresa līgums) AAS ''BTA" administrē Biroja izmaksātās atlīdzību lietas, kurās Birojam ir regresa prasības tiesības.

Saskaņā ar līgumu Nr.07-SAD-2009/9 Par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā, Birojs maksā AAS "BTA" LVL 30.00, jeb EUR 51.65(piecdesmit viens euro 65 centi) apmērā par vienas regresa lietas administrēšanu pirms tiesas stadijā un LVL 60.50, jeb EUR 86.08(astoņdesmit seši euro 8 centi) apmērā uzsākot tiesvedības procesu.

Pamatojoties uz augstāk minēto kopējā Birojam radītā zaudējumu summa sastāda EUR 2961.33(divi tūkstoši deviņi simti sešdesmit viens euro 33 centi) apmērā, kas sastāv no apdrošināšanas atlīdzību izmaksām EUR 2396.35 (divi tūkstoši trīs simti deviņdesmit seši euro 35 centi) apmērā un administrēšanas izmaksām EUR 564.98(pieci simti sešdesmit četri euro 98 centi) apmērā.

Uz pretenzijām labprātīgi atlīdzināt zaudējumus atbildētājs nav atsaucies un zaudējumus nav atlīdzinājis, sakarā ar ko, Prasītājam ir pietiekams tiesisks pamats celt prasību tiesā.

Vadoties no augstāk minētā un pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta 2.daļas 1.punktu, Civillikuma 1765., 1775., 1779.pantiem, Civilprocesa likuma 41.panta l.daļas, lūdz tiesu:

Piedzīt no atbildētāja zaudējumus EUR 2961.33(divi tūkstoši deviņi simti sešdesmit viens euro 33 centi) apmērā; Piedzīt no atbildētāja visus

tiesāšanās izdevumus t.i. valsts nodevu EUR 353.19 (trīs simti piecdesmit trīs euro 19 centi) apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3.20 (trīs euro 20 centi) apmērā; atzīt prasītāja tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no piedzītās prasības summas par laika periodu no sprieduma spēkā stāšanas brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei.

Tiesas sēdē prasītāja pilnvarotais pārstāvis prasības pieteikumu uzturēja pēc tajā esošiem motīviem, papildus paskaidroja, ka administrēšanas izdevumi esot samaksāti saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem. Katrā atlīdzības lietā tiekot maksāta noligta summa, kaut katrā atlīdzības lietā administrēšanas izdevumu apmērs atšķiroties. Lūdz prasību apmierināt.

Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, iebildumus pret prasību nav izteicis, lūgumu par lietas atlikšanu nav iesniedzis. Par tiesas sēdi Atbildētājam paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta pirmās un piektās daļas noteikumiem, 2018.gada 2.augustā nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā pasta sūtījumā uz prasības pieteikumā norādīto Atbildētāja deklarēto dzīvesvietas adresi. Atbildētājs nav atspēkojis prezumpciju par dokumentu saņemšanu.

Nekonstatējot Civilprocesa likuma 209.pantā noteiktos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, tiesa atzina par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Tiesa, noklausoties prasītāja pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumus, izvērtējot rakstiskos pierādījumus lietā, pārbaudot civillietas materiālus atzīst, ka prasība par zaudējumu piedziņu no atbildētāja ir pamatota un apmierināma, kā arī prasītāja lūgums daļā par valsts nodevas samaksu un tiesāšanās izdevumu piedziņu no atbildētāja ir pamatots un apmierināms, jo atbildētājs savas saistības nav nokārtojis.

Civillikuma 1779.pantā noteikts, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.pantu, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

No prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un lietas materiālos esošajiem rakstveida pierādījumiem izriet, ka prasības priekšmets ir zaudējumu piedziņa regresa kārtībā pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai.

No lietas materiāliem pievienotajiem Administratīvā pārkāpuma protokola Nr. PC044032, Ceļu satiksmes negadījuma reģistrēšanas protokola Nr.EZ115343 un lēmumā administratīvā pārkāpuma lietā Nr.PC044032 un ar pielikumiem, izriet, ka 2014.gada 11.maijā, plkst. 17:40, Jēkabpilī, Palejas un K.Skaubīša ielu krustojumā, atbildētājs vadīja transportlīdzekli Ford Escort, Valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, nedeva ceļu transportlīdzeklim AUDI A6 Avant, Valsts reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, kurš brauca pa galveno ceļu, pēc ceļu satiksmes negadījuma atstāja notikuma vietu pārkāpjot noteikto kārtību. (lietas 8.-13.lapas)

Ņemot vērā to, ka uz CSNg brīdi atbildētāja vadītajam transportlīdzeklim Ford Escort, Valsts reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/, nebija veikta tā īpašnieka civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana un saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta 1. daļas 1. punktu, Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka Apdrošinātāji izveido un Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs administrē Garantijas fondu. Garantijas fonda mērķis ir nodrošināt apdrošināšanas atlīdzības izmaksu to zaudējumu segšanai, kurus nodarījis transportlīdzeklis, kura īpašnieks savu civiltiesisko atbildību nav apdrošinājis.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta septītā daļa nosaka, ka Garantijas fonda turētājs ir Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs. Lēmumus par Garantijas fonda līdzekļu izlietošanu atbilstoši noteiktajiem mērķiem pieņem Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 51.panta trešās daļas 1.punkts paredz, ka no Garantijas fonda sedz ne tikai izdevumus par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām darbībām, ja saskaņā ar OCTA likumu Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs pieņem lēmumu par apdrošināšanas atlīdzību, bet arī izdevumus, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā. Likumdevējs skaidri ir norādījis, kādi zaudējumi vēl rodas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojam, un tie ir prasību nokārtošanai nepieciešamie izdevumi - 1) izdevumi par ekspertīzi vai citām prasības nokārtošanai nepieciešamajām un 2) izdevumi, kas radušies, atgūstot no Garantijas fonda izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības regresa kārtībā (prasībā saukti par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumiem), kas izmaksājami no Garantijas fonda.

Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs 2014.gada 26. jūnijā pieņēma lēmumu par izmaksu Nr. 0488/T-210/2014R, (lietas 28.lapa) atlīdzināt AAS"BTA" izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 2354.00 *euro* apmērā un 2014.gada 21.oktobrī pieņēma lēmumu par izmaksu Nr. 0968/T-210/2014R, (lietas 34.lapa) 42.35 *euro* apmērā par transportlīdzekļa AUDI A6 Avant, Valsts reģ.Nr./reģistrācijas numurs/ evakuācijas izdevumiem, kurus AAS"BTA" izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību cietušā transportlīdzekļa īpašniekam, saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma nosacījumiem un 2012.gada 28.septembra vienošanos "Par savstarpējo regresu prasību noregulēšanas kārtību", un saskaņā ar ADM maksas aprēķinu atlīdzību lietā Nr. T-210/2014R (lietas 29.lapa) maksu par atlīdzības lietas administrēšanu 427.25 *euro* apmērā, kopā atlīdzinot AAS"BTA" zaudējumu summu 2823.60 *euro* apmērā.

2009. gada 15. decembrī starp Biedrību "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" un AAS ''BTA" noslēgts Līgums par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā, AAS ''BTA" administrē Biroja izmaksātās atlīdzību lietas, kurās Birojam ir regresa prasības tiesības.

Saskaņā ar līgumu Nr.07-SAD-2009/9 Par savstarpējo sadarbību regresa lietu administrēšanā, Birojs maksā AAS "BTA" LVL 30.00, jeb EUR 51.65 apmērā par vienas regresa lietas administrēšanu pirms tiesas stadijā un LVL 60.50, jeb EUR 86.08 apmērā uzsākot tiesvedības procesu. (lietas 61.- 68., 69.lapas)

"BTA Vienna Insurance Group" AAS, 2014.gada 2.jūlijā un 2014.gada 29.oktobrī nosūtīja pirmstiesas pretenziju (lietas 45.,46 .lapa), ar lūgumu veikt samaksu, t.sk. arī brīdinot atbildētāju, ka pretējā gadījumā prasītājs nodos augstāk minētās parādsaistības parādu piedziņas uzņēmumam vai vērsīsies tiesā ar prasības pieteikumu par zaudējumu piedziņu piespiedu kārtā.

Ceļu satiksmes likuma 44.panta otrajā daļā noteikts, ka par transportlīdzekļa ekspluatācijas rezultātā nodarīto zaudējumu atbild transportlīdzekļa īpašnieks vai valdītājs, ja viņš nepierāda, ka zaudējums radies nepārvaramas varas dēļ. Pierādījumi, ka zaudējums radies nepārvaramas varas dēļ lietā nav iesniegti.

Tiesa konstatē visus nepieciešamus kritērijus zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma rašanās, tas ir, zaudējumu esamība un to apmērs, prettiesiskā darbība, kuras izdarīšanā ir vainojams atbildētājs un cēloniskais sakars starp zaudējumiem un prettiesisko darbību.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41.panta otrās daļas 1.punkts nosaka prasītājam tiesības sniegt regresa prasību pret ceļu satiksmes negadījumā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieku, ja tas nav apdrošinājis īpašnieka civiltiesisko atbildību.

Tādējādi, konstatējot, ka prasītājs – biedrība „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" atlīdzinājis AAS "BTA" CSNg bojātās automašīnas īpašniekam izmaksāto atlīdzību un lietas administrēšanas zaudējumus Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31.panta otrajā daļā paredzētajā kārtībā, tiesa secina, ka prasītājs ieguvis atprasījuma (regresa) tiesību pret personu, kas atbildīga

par zaudējumu rašanos un nav apdrošinājusi savu civiltiesisko atbildību.

Lai noteiktu trešajai personai izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības apmēru, apdrošinātājam vai biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" (turpmāk – LTAB) ir jāveic OCTA likuma 37.pantā norādītās darbības, tostarp cietušā mantai nodarīto zaudējumu novērtēšana. Princips par visu to izdevumu atlīdzināšanu, kas radušies, izpildot vainīgā saistību, ietverts arī OCTA likuma 51.panta trešās daļas 1.punktā. Šie izdevumi, tāpat kā trešajai personai izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, prasītājai rada mantiski novērtējamu pametumu jeb zaudējumus, kuru cēlonis ir OCTA likuma 41.panta otrās daļas 1. un 2.punktā norādīto subjektu prettiesiska rīcība nevis apdrošinātāju vienošanās ar LTAB par lietu administrēšanas izmaksu atlīdzināšanu [sk.: *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2017.gada 17.maija spriedums lietā Nr.SKC-212/2017*].

Līdz ar to, tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītāja labā piedzenami kopējie zaudējumi 2961.33 *euro*, ko veido atlīdzības samaksa AAS „BTA" par transportlīdzekļa bojājumiem 2396.35 *euro* un administrēšanas izmaksām 564.98 *euro*, jo tie ir tieši saistīti ar tiešo zaudējumu atgūšanu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta nosacījumiem, nosakāmas prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās zaudējumu summas 2396.35 *euro,* sākot ar šī sprieduma spēkā stāšanās dienu pēc sprieduma labprātīgas izpildes termiņa notecēšanas līdz sprieduma izpildei, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto ierobežojumu.

Tiesas izdevumi – valsts nodeva 353.19 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3. 20 *euro* piedzenami no atbildētāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 193.pantu, 204[1].pantu, tiesa

nosprieda:

biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" prasību pret /pers. E/ par zaudējumu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu biedrībai „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs", reģistrācijas Nr. 40008084453, apdrošināšanas atlīdzību 2396.35 *euro*, atlīdzību par lietas administrēšanu 564.98 *euro*, tiesas izdevumus – nomaksāto valsts nodevu 353.19 *euro* un izdevumus, kas saistīti ar tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu 3.20 *euro*, kopējā summā 3317.72 *euro* (trīs tūkstoši trīs simti septiņpadsmit euro 72 centi), parādsaistību summu ieskaitot biedrības "Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" norēķinu kontā LV48HABA0551027524940, AS "Swedbank", maksājuma mērķis CSN ISN Nr.385058.

Noteikt biedrības „Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs" tiesības saņemt likumiskos procentus – 6% (seši procenti) gadā no piespriestas, bet faktiski nepiedzītas zaudējumu summas 2396.35 *euro,* par laiku no sprieduma likumīgā spēka stāšanas dienas līdz sprieduma izpildei vai izsoles dienai.

Noteikt atbildētājam desmit dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienās Zemgales apgabaltiesā apelācijas kārtībā, iesniedzot sūdzību Zemgales rajona tiesā.

Pārsūdzības laiku skaitīt no pilna sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā – 2018.gada 13.septembra.

Datums, kad spriedums ir pieejams tiesas kancelejā ir uzskatāms par sprieduma pasludināšanas datumu.

Tiesnesis /personiskais paraksts/ V.Trušels